

Nowa europejska przestrzeń badawcza: Komisja przedstawia nowy plan wspierania transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz odbudowy Europy

Bruksela, 30 września 2020 r.

Dziś Komisja Europejska przyjęła [komunikat dotyczący nowej europejskiej przestrzeni badawczej na rzecz badań naukowych i innowacji](#). Nowa [europejska przestrzeń badawcza](#) będzie oparta na doskonałości i talentach oraz konkurencyjna i otwarta. Zapewni lepsze warunki prowadzenia działalności naukowo-badawczej i innowacyjnej w Europie, przyspieszy transformację UE w kierunku neutralności klimatycznej i przywództwa cyfrowego, będzie wspierać [odbudowę](#) mającą na celu zniwelowanie społecznych i gospodarczych skutków kryzysu wywołanego koronawirusem oraz zwiększy odporność Unii na przyszłe kryzysy.

Komisja określiła strategiczne cele i działania, które mają być realizowane w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. Chodzi w nich o to, by inwestycje i reformy w dziedzinie badań naukowych i innowacji były traktowane priorytetowo, by ułatwić naukowcom w całej UE dostęp do warunków sprzyjających osiągnięciu doskonałości oraz by ułatwiać wykorzystanie wyników badań naukowych na rynku i w gospodarce realnej. Ponadto komunikat będzie jeszcze bardziej promował mobilność naukowców, możliwości rozwijania umiejętności i kariery w UE, równouprawnienie płci, a także lepszy dostęp do poddawanych wzajemnej ocenie badań naukowych finansowanych ze środków publicznych.

Wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw Europy na miarę ery cyfrowej Margrethe **Vestager** powiedziała: *UE już teraz przoduje w dziedzinie innowacji dzięki prowadzonym tu badaniom naukowym i doskonałości naukowej. Na tym chcemy oprzeć dalsze wzmożone wysiłki na rzecz przełomowych innowacji, które będą wynikać z potrzeb rynkowych i przyczynią się do budowania zielonej i cyfrowej Europy, a także będą stanowić bodziec stymulujący wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy oraz zwiększą naszą konkurencyjność na światowych rynkach. Dziś wyznaczamy nowy poziom ambicji dla europejskiej przestrzeni badawczej, aby ułatwiała ona współpracę i przyczyniała się do wzrostu konkurencyjności europejskiego przemysłu.*

Mariya **Gabriel**, komisarz ds. innowacji, badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży, stwierdziła: *W naszych czasach działalność naukowa wymaga sprawnej i skutecznej współpracy. Musimy wzmocnić europejską przestrzeń badawczą. To obszar, który obejmuje całą Europę, ponieważ wiedza nie ma granic terytorialnych, ponieważ wiedza naukowa rozwija się dzięki współpracy i ponieważ wiedza jest wiarygodna, jeżeli istnieje otwarta kontrola jej jakości. Ma również większe możliwości osiągnięcia najwyższych poziomów doskonałości i wspierania innowacyjnego przemysłu, który jest gotów ponieść ryzyko, w kształtowaniu odpornej, ekologicznej i cyfrowej gospodarki w przyszłości.*

Europejska Przestrzeń Badawcza powstała w 2000 r. i w ostatnich latach odnotowała duże osiągnięcia. Obecna sytuacja skłania nas jednak do zastanowienia się, jak można zwiększyć jej rolę, jak lepiej zdefiniować i realizować jej główne cele, a także jak zwiększyć jej atrakcyjność jako wspólnej przestrzeni dla prowadzenia cennych badań naukowych i tworzenia innowacji. Ponadto Europa stoi obecnie w obliczu poważnych wyzwań społecznych, ekologicznych i gospodarczych, które pogłębia kryzys związany z koronawirusem. Badania naukowe i innowacje mają zatem kluczowe znaczenie dla sprostania tym wyzwaniom, osiągnięcia ożywienia gospodarczego w Europie i przyspieszenia dwójakiej transformacji – ekologicznej i cyfrowej.

Cele nowej europejskiej przestrzeni badawczej

Korzystając z tego, że Europa przoduje w dziedzinie innowacji i promuje doskonałość naukową, nowa europejska przestrzeń badawcza ma zachęcać do lepszej koordynacji i współpracy między UE, jej państwami członkowskimi i sektorem prywatnym; przyczynić się do zwiększenia inwestycji w badania naukowe i innowacje; zwiększyć mobilność naukowców, podnieść poziom ich wiedzy fachowej oraz zwiększyć przepływ wiedzy.

W komunikacie określono cztery cele strategiczne:

- Priorytetowe traktowanie inwestycji i reform w dziedzinie badań naukowych i innowacji** na rzecz transformacji ekologicznej i cyfrowej w celu wsparcia ożywienia

gospodarczego w Europie oraz zwiększenie konkurencyjności.

Wsparcie UE na rzecz badań naukowych i innowacji będzie udzielane z wykorzystaniem różnych programów, takich jak „[Horyzont Europa](#)”, [polityka spójności](#) i [Next Generation EU](#). Aby doprowadzić do niezbędnych pozytywnych zmian i zapewnić odpowiednią jakość wyników, wsparcie UE musi być uzupełnione inwestycjami państw członkowskich i sektora prywatnego. W komunikacie potwierdza się **cel zakładający przeznaczenie 3 % PKB** na inwestycje w badania naukowe i innowacje w UE, oraz zachęca się do dalszej współpracy między państwami członkowskimi, a także do skoordynowania wysiłków krajowych poprzez wyznaczenie **celu**, jakim jest **przeznaczenie 5 % krajowych środków publicznych** do 2030 r. na wspólne programy badawczo-rozwojowe i partnerstwa europejskie.

Zasada **doskonałości**, która zakłada, że najlepsi naukowcy z najlepszymi pomysłami mogą skorzystać z finansowania, pozostaje podstawą wszystkich inwestycji w ramach europejskiej przestrzeni badawczej.

2. **Poprawa dostępu naukowców w całej UE do doskonałego zaplecza i infrastruktury.**

Nadal istnieją rozbieżności pod względem wielkości środków inwestowanych przez państwa członkowskie w badania naukowe i innowacje. Przekłada się to na dysproporcje, jakie są widoczne w postępach na drodze do budowania doskonałości naukowej oraz w wynikach osiągniętych pod względem innowacyjności i które trzeba wyrównać. UE już teraz wspiera państwa pozostające w tyle. W tym celu udziela m.in. wsparcia w terenie, które jest dostosowane do potrzeb. Dodatkowym źródłem wsparcia będzie program „Horyzont Europa”, gdyż umożliwi on ściślejszą współpracę z bardziej doświadczonymi partnerami w celu poprawy dostępu do warunków sprzyjających osiągnięciu doskonałości. Komisja proponuje, aby państwa członkowskie, które pod względem środków przeznaczanych na inwestycje w badania naukowe i innowacje w stosunku do PKB pozostają w tyle za średnią unijną, ukierunkowały swoje wysiłki na **zwiększenie inwestycji o 50 % w ciągu najbliższych 5 lat**.

W tym celu dzięki specjalnym szkoleniom i **programom mobilności** z udziałem sektora przemysłu i środowiska akademickiego powstaną możliwości w zakresie mobilności, dzięki którym naukowcy będą mogli dążyć do doskonałości i poszerzać swoje doświadczenia. Aby odzwierciedlić postępy w tworzeniu warunków sprzyjających prowadzeniu badań naukowych opartych na doskonałości państwa członkowskie, które pod względem odsetka najczęściej przywoływanych publikacji pozostają w tyle za średnią unijną, powinny zmniejszyć różnicę w stosunku do tej średniej o **co najmniej jedną trzecią w ciągu najbliższych 5 lat**.

3. **Transfer wyników do gospodarki** w celu pobudzenia inwestycji przedsiębiorstw i absorpcji przez rynek wyników badań naukowych, a także wspierania konkurencyjności UE i czołowej roli UE w globalnym otoczeniu technologicznym.

Aby przyspieszyć transfer wyników badań naukowych do gospodarki realnej oraz wspierać wdrażanie [nowej strategii przemysłowej](#), Komisja będzie dostarczać wskazówek i zachęcać do opracowywania **wspólnych planów technologicznych** wraz z sektorem przemysłu, tak by przyciągnąć więcej prywatnych inwestycji w kluczowe projekty międzynarodowe. Pozwoli to wspierać rozwój konkurencyjnych technologii w głównych obszarach strategicznych, a jednocześnie zapewni Europie silniejszą pozycję na arenie międzynarodowej.

Równoległe, po zakończeniu szczegółowego monitorowania, Komisja zbada możliwość opracowania do 2022 r. **ram tworzenia sieci kontaktów**, które będą opierać się na istniejących podmiotach i zdolnościach, takich jak centra doskonałości lub [centra innowacji cyfrowych](#), aby ułatwić współpracę i wymianę najlepszych praktyk. Ponadto w ciągu tych dwóch lat Komisja zaktualizuje i opracuje zasady przewodnie, dzięki którym innowacje będą mogły być odpowiednio doceniane i nagradzane. Przetwori także kodeks postępowania w zakresie inteligentnego korzystania z własności intelektualnej, tak by zapewnić dostęp do skutecznej i przystępnej cenowo ochrony własności intelektualnej.

4. **Zwiększenie mobilności naukowców oraz swobodnego przepływu wiedzy i technologii** poprzez ściślejszą współpracę między państwami członkowskimi, tak by wszyscy odnosili korzyści z badań naukowych i ich wyników.

UE będzie dążyć do poprawy możliwości rozwoju zawodowego w celu przyciągnięcia i zatrzymania najlepszych naukowców w Europie, a także zachęcenia naukowców do kontynuowania kariery poza środowiskiem akademickim. W tym celu do końca 2024 r., we współpracy z państwami członkowskimi i organizacjami badawczymi, Komisja przedstawi również **zestaw środków wsparcia rozwoju kariery naukowców**. Zestaw ten będzie obejmować następujące elementy: ramy kompetencji dla naukowców w celu określenia kluczowych umiejętności i niedopasowania

umiejętności, program mobilności wspierający wymianę i mobilność naukowców między sektorem przemysłu a środowiskiem akademickim, ukierunkowane szkolenia i możliwości rozwoju zawodowego w ramach programu „Horyzont Europa”, a także portal kompleksowej obsługi umożliwiający łatwiejsze wyszukiwanie informacji i zarządzanie kształceniem i karierą zawodową.

UE będzie działać na rzecz osiągnięcia tych celów strategicznych, w ścisłej współpracy z państwami członkowskim. Podejmie w tym celu **14 działań**, które są ze sobą powiązane i przyczynią się do urzeczywistnienia europejskiej przestrzeni badawczej. Ponadto Komisja będzie kierować **Europejskim Forum ds. Transformacji**. Będzie ono stanowić strategiczne forum dyskusyjne z udziałem państw członkowskich, które będzie wspierać je w spójnym dążeniu do osiągnięcia tych czterech celów. Do pierwszej połowy 2021 r. Komisja zaproponuje również, aby państwa członkowskie przyjęły **pakt na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie**, który wzmocni ich zaangażowanie na rzecz wspólnych polityk i zasad oraz określi obszary działań priorytetowych.

W ramach inicjatyw mających na celu wspieranie ożywienia gospodarczego i budowanie zielonej i cyfrowej Europy oprócz komunikatu dotyczącego nowej europejskiej przestrzeni badawczej Komisja przyjęła dziś również nowy [plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej](#) mający pomóc w dostosowaniu systemów kształcenia i szkolenia do ery cyfrowej, a także [komunikat w sprawie europejskiego obszaru edukacji](#), który jest elementem stymulującym tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy.

Podstawowe informacje

Europejska Przestrzeń Badawcza powstała w 2000 r. i z założenia ma się przyczynić do lepszej organizacji i integracji systemów badań naukowych i innowacji w Europie oraz do zacieśnienia współpracy między UE, państwami członkowskimi, ich regionami i zainteresowanymi stronami. Ma także umożliwić swobodę przemieszczania się naukowców w związku z działalnością naukowo-badawczą oraz swobodny przepływ wiedzy naukowej i technologii w całej UE, a także pobudzać współpracę transgraniczną i przyczynić się do doskonalenia i koordynacji polityk i programów państw członkowskich w zakresie badań naukowych i innowacji.

W 2018 r. Rada Unii Europejskiej zaapelowała o reorganizację europejskiej przestrzeni badawczej w 2020 r., przy czym Komisja miała zapoczątkować ten proces nowym komunikatem. W grudniu 2019 r. państwa członkowskie wypowiedziały się na temat przyszłości europejskiej przestrzeni badawczej, a ich uwagi zostały uwzględnione w opinii Komitetu Europejskiej Przestrzeni Badawczej i Innowacji.

W ramach reakcji UE na pandemię koronawirusa Komisja wprowadziła w kwietniu tego roku [plan działania „ERAvsCorona”](#). Plan ten jest dokumentem roboczym opracowanym wspólnie przez Komisję i rządy poszczególnych państw, który opiera się na ogólnych celach europejskiej przestrzeni badawczej i narzędziach, jakimi ona dysponuje. Obejmuje on działania krótkoterminowe oparte na ścisłej koordynacji, współpracy, wymianie danych i wspólnych wysiłkach w zakresie finansowania.

Dodatkowe informacje:

[Zestawienie informacji](#): Nowa europejska przestrzeń badawcza

[Europejska przestrzeń badawcza](#)

[Wideo „Nowa europejska przestrzeń badawcza”](#)

[Komunikat Nowa europejska przestrzeń badawcza](#)

IP/20/1749

Kontakty z mediami:

[Johannes BAHRKE](#) (+32 2 295 86 15)

[Marietta GRAMMENO](#) (+32 2 298 35 83)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)